

Оксана КОЛЮДА,
психолог Городецького ліцею №3

Co to jest dysgrafia?

Służba psychologiczna Gródeckiego Liceum nr 3 działa systematycznie w różnych kierunkach z uczniami. Obecnie coraz więcej dzieci ma zaburzenia mowy pisanej. Ten problem jest dość istotny dla naszego kraju. W szkołach liczba uczniów ze zdiagnozowaną „dysgrafią” sięga 20% ogólnej liczby dzieci.

Dysgrafia, czyli problemy z pisaniem, jest jedną z najczęstszych przyczyn problemów dzieci w szkole, obok dysleksji.

Dysgrafia polega na braku zdolności poprawnego pisania pod względem graficznym. Definiuje się ją jako częściową lub całkowitą utratę umiejętności pisania. Osoba zmagająca się z tym zaburzeniem bardzo szybko męczy się przy pisaniu, a jej pismo jest nieczytelne.

Warto dodać, że dysgrafia nie jest powiązana w żaden sposób z intelektualnym rozwojem dziecka.

U dzieci objawy dysgrafii pojawiają się pod postacią nieczytelnego pisma, omijania słów, nie kończenia zdań, części liter pochylonych w prawo, drugich w lewo. Dziecko bardzo często skupia się na samym fakcie zapisania danego słowa, jednak nie rozumie tego, co pisze.

Nieczytelny styl pisma wiąże się z zapisywaniem liter:

1. nieprecyzyjnie odtworzonych, nieforemnych;
2. nazbyt odchylonych od pionu;
3. różniących się wielkością w zakresie jednego słowa;
4. mylenie liter l-l, p-g, b-d, p-b;
5. o niepewnej, drżącej linii;
6. wyzbytych znaków diakrytycznych, a także interpunkcyjnych;
7. niemieszczących się w wyznaczonych liniijkach.

Gdy u dziecka oprócz nieestetycznego i nieczytelnego stylu pisma można zauważyć takie objawy jak niewłaściwe, kurczowe trzymanie długopisu, szybkie męczenie się podczas pisania i niechęć do rysunku, można całkiem śmiało podejrzewać dysgrafię.

Korekcja dysgrafii odbywa się przede wszystkim przy pomocy specjalnie opracowanego zestawu ćwiczeń – są to indywidualnie dopasowane ćwiczenia dla dzieci z dysgrafią. Istnieją różne ćwiczenia dla dysgrafików. W terapii wykorzystuje się nie tylko papier i długopis, ale też inne przedmioty, które służą rozwijaniu funkcji motorycznych – plastelina, farby, kolorowy papier i inne.

Ćwiczenia dla dysgrafików warto urozmaicać, by zbyt szybko się im nie znudziły. Do najskuteczniejszych zadań należą:

- odrysowywanie różnych kształtów z szablonów
- „rysowanie” ósemek w powietrzu – kreślenie dłonią dużych ruchów w kształcie ósemki,
- kreślenie na papierze dużych, swobodnych ruchów za pomocą kredek i farb
- zamalowywanie określonej przestrzeni, np. kwadratu, koła
- rysowanie szlaczków tak, by nie wychodziły poza linię,
- pogrubianie konturów obrazków (np. w kolorowankach)
- uzupełnianie szablonów literami z alfabetu,
- kopiowanie rysunków – najpierw przy użyciu kalki, później

z pamięci,

Zrównoważona, systematyczna praca jest absolutną koniecznością, ale potrzebno jeszcze sensownych, różnorodnych sposobów, aby wyrównać deficyty.

1. Zmienić narzędzie do pisania.

W poprawnym pisaniu istotną rolę odgrywa napięcie mięśniowe dłoni. U dysgrafików napięcie to jest obniżone lub wzmożone, w zależności od indywidualności dziecka. W trakcie pisania jego dłoń bardzo się męczy, przez co często musi ją „strzępywać”, by pisać dalej. Trzeba zachęcać dziecko do pisania tak, jakby trzymało pióro.

2. Organizacja wygodnej przestrzeni do pisania.

Jeśli chodzi o powierzchnie do pisania, to im większe, tym lepsze

3. Wykorzystanie zmysłu dotyku

Trzeba narysować palcem literę na plecach dziecka. Następnie sprawdzić, czy dziecko może odtworzyć ją na kartce papieru. W późniejszym etapie można utrudnić to ćwiczenie, pisząc wielką literę i prosząc o zapisanie małej lub odwrotnie

4. Zabawy z plasteliną

Dziecko formuje z plasteliny „makarony” grubości ołówka. Z makaronów formuje litery, tak jak powinny wyglądać litery pisane. Niech dziecko z zamkniętymi oczami obrysuje je palcami i „zobaczy” je w wyobraźni, tak jakby naprawdę na nie patrzy. To pozwoli mu utrwalić wygląd liter. Dzieci z dysgrafią często nie pamiętają właściwego wyglądu litery, a więc niekiedy ciężko im odtworzyć jej prawidłowy obraz.

5. Trening obu części ciała

Aby dziecko mogło poprawnie pisać, obie strony jego ciała muszą ze sobą współpracować.

Zanim dziecko usiądzie do pisania, można poprosić je o naprzemienne dotykanie palców u nóg – prawa ręka dotyka lewej stopy, potem lewa prawej.

6. Ćwiczenie precyzyjnej kontroli motorycznej

Świetnymi ćwiczeniami będą na przykład: zaciskanie i otwieranie dłoni, klaskanie, wyciskanie wody z nasączonej gąbki, zginięcie papieru.

Naruszenie interakcji międzypółkulowych i niestandardowego myślenia pozwala dysgrafikom osiągnąć wielki sukces życiowy. Wśród znanych pisarzy jest wielu ludzi z dysgrafią, wśród nich Hans Christian Andersen i Agatha Christie.

Tekst: Oksana Koluda, psycholog Gródeckiego Liceum nr 3 Gródeckiej rady miejskiej obw. cmiełnickiego

Spis literatury

1. <http://surl.li/izumi> - jak wygląda i na czym polega? Przyczyny i objawy
2. <http://surl.li/izumk>
3. <http://surl.li/izumn>